

PROVINCIA.

229

Arce potens hodie, *Honorato Hilarioque*, Præsulibus quomdam suis, est clara. Et hæc de Archiepiscopalibus Provincie Civitatibus; Episcopales sunt undecim, in quis, quod absque aliarum fiat indignatione, primas dabo Massilia. *Massiliam*, Latini omnes, Græcique nominant nonnulli: quæ, *Massalia* Strab. Steph. Veteribusque Nummis: *Massalia* Ptol. *Marseille* vulgo. *Phocaensium Gracorum* in Asia Minore est Colonia. Condita Olympiade xlv. Scribente Solino; tempore Tarquinii Regis, ut nota Iustinus lib. xliii. Plutarchus in Solone conditam scribit a Proto, qui *Protis* aliis dicitur. Situm petroso in loco, indicat Strabo, prope ostia Rodani amnis, in remoto sinu, velut in angulo Maris, ait ex Trogo Iustinus. Rempublicam porro Massiliensium tantopere laudat M. Tullius, ut, audiente populo Romano, dicere auderet in defensione Fontei, *Civitatis illius Disciplinam*, atque *Gravitatem non Solum Gracie*, sed pene cunctis *Gentibus anteponendam*. Episcopos suos numerant ab D. Lazaro, quem Christus ab morte suscitavit. Hæc de Massilia: reliquæ urbis Episcopales sunt *Dinea*: *Dinia* Pl. in Ebrouduntijs: *Dinia* Pt. in Sentiis, *Grasse* *Grassense Opidum*. Glandeve Glannate Viris Doctis latine scribentibus: Glannatena Civitas, Notitia Provinciarum Galliæ in Viennensi iij. In alijs libris est *Glanatica*, in quibusdam *Glannatena*. Falluntur qui *Glanum* Plinii, Melæ & Antonini cum *Glannate* confundunt. *Glanum*, enim Antoninus ponit inter Cabellionem & Arelatum: at quam procul inde *Glannate*? Quid *Glanum* hodie ignoratur. *Senas*, *Sanition*, Vesdantiorum Opidum in Alpibus Maritimis, Ptol. S. Paul de *Vinces*: *Vintium*, Nerviorum opidum in Alpibus Maritimis, Ptol. *Ventia*, *Dioni*. Apt: *Apta Julia*; *Vulgientium* Plinio; *Avia Julia* & *Abiectia* corrupte apud Antonium: Nam in melioribus est *Apta Julia*: ut & in Itineraria tabula. *Ries*: *Reims*, Notitia Provinciarum Galliæ, in qua sub Viennensi iij sic legitur; *Civitas Reiensium*, id est *Reims*. In tabula itineraria, scriptum est *Reis Apollinaris*: quod nondum liquet. *Feriuls*, Forum *Iulii* Planco ad Ciceronem, Forum *Iulum*, Commonorum urbs Ptol. COL.IVL.OCTAV. in Augusti Nummo apud Goltzium: Forum *Iulum Octavorum Colonia* quæ *Pacensis* appellatur & *Classica*, Plin. Hodie portus est *Marinus*. *Cisteron*, Segustero apud Antonium & in Itineraria Tabula: *Cestero*, inquit suis ad Merulam literis Iosephus Scaliger, Plin. apud quem tamen excusum est *Cessero*. Sed Merula semper Pliniana *Cessero* eadem censeri solet cum ea quæ *Cessero* apud Ptol. Tolosa & Carcassoni connumerata, quæ hodie in Languedocio *Castræ Tolon*, *Telnum*. Doctis Latine scribentibus; *Telo Martinus*, Antonino, Opidum in interiori Maris recessu, novem leucis, Massila. Hæc de Episcopalibus: sunt alia non minoris nominis & antiquitatis Opida: *Antibe*, *Antipolis* Deciatorum Opidū Ptol. *Opidum Latinum*, *Antipolis*, Plin. Tacitus *Antipolin Narbonensis Galliæ Municipium* appellat: *Coloniæ Nummus* Tihi Imperatoris. *Olbia* Ptol. Melæquenota, *Teres* vel *Hieres* hodie censetur, ad Mare, tribus fere leucis *Telono*. Contra Opidum iacent nobilissimæ Insulæ, quæ Ptol. *Stachades*. *Lignostides*, Steph. Hodie, opido cognominæ, *les Isles* dicuntur de *Teres* vel *Hieres*. *Coralium* ibi colligitur optimum, & quo non aliud præstantius in Mari Ligustico. S. Maximin, *Tecolata* videtur Antonino in Itinerario, sex gradioribus leucis Massilia, versus Boream. *Tarascon* Strab. *Taruscum* Ptol. ad sinistriorem Rodani ripam: cui in dexteriore opposita visitur *Belloquadra*, vulgo *Beaucaire* fluvio tantum intercurrente. Comitatus dignitate fulgent Opida: *Sault*, *S. Gillis*, & alia.